

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΕΜΙΤΕΚΟΛΟΥ

# ΑΚΟΥΑΡΕΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΙΚΑΡΟΣ



ΑΚΟΥΑΡΕΛΑ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΕΜΙΤΕΚΟΛΟΥ

ΑΚΟΥΑΡΕΛΑ

*μυθιστόρημα*

ΙΚΑΡΟΣ



Σουρντίνα



**Σ**ήμερα πηγαίνει τον μικρό στο σχολείο ο Παύλος. Τον πιάνει από το χέρι. Δεν του λέει «Έλα να σε πιάσω», όπως ας πούμε θα του 'λεγε η Κάτια. Κοιτάζει χαμηλά, σαν να θέλει να τσεκάρει ότι τα κορδόνια του μικρού είναι δεμένα, τη μια του παλάμη την κρύβει στην τσέπη του παλτού του κι απλώνει την άλλη προς το μέρος του αγοριού. Ο μικρός τον πλησιάζει και χώνει το χέρι του μέσα της. Σπανίως πηγαίνει τον μικρό στο σχολείο εκείνος, αλλά πάντα τον πιάνει από το χέρι. Είναι το ελάχιστο που μπορεί να κάνει, μια κουβεντούλα χωρίς τις λέξεις που δεν βρίσκει να μοιραστεί. Επιπλέον, κρατώντας τον από το χέρι, αποφασίζει εκείνος την ταχύτητα του βαδίσματος. Την ελέγχει. Δίνει τον ρυθμό. Και είναι σημαντικό αυτό για τον Παύλο. Να μην είναι ούτε πίσω ούτε μπροστά από τον μικρό. Να βαδίζουν μαζί. Ο Παύλος δεν βιάζεται. Περπατάει αργά, πραγματικά αργά, σαν να έχει μπροστά του όλο τον χρόνο του κόσμου. Ή σαν να ετοιμάζεται να πιάσει με τον μικρό

μια πολύ σοβαρή συζήτηση για ένα θέμα σπουδαίο και δύσκολο, μια συζήτηση που είναι αδύνατον να γίνει βιαστικά και χωρίς προετοιμασία. Θα μπορούσε να μετράει από μέσα του τα τετράγωνα του πεζοδρομίου, κι όταν φτάσει στον αριθμό που έχει από πριν αποφασίσει με ένα σίγουρα τυχαίο κριτήριο, να ξεκινήσει τα λόγια. Δεν το κάνει. Ο μικρός σέρνει την τσάντα πίσω του και κοιτάζει τα πόδια τους καθώς βαδίζουν. Ο Παύλος κοιτάζει κι αυτός χαμηλά και συντονίζει το βήμα του με αυτό του αγοριού. Δεξί, αριστερό, δεξί. Αναρωτιέται τι να σκέφτεται ο μικρός, πού μπορεί να ταξιδεύει ο νους του. Στο δικό του μυαλό η ερώτηση «Τι σκέφτεσαι;» μοιάζει αδιάκριτη, σχεδόν πάντοτε άκαιρη και ουσιαστικά αναπάντητη. Γι' αυτό και δεν τον ρωτάει. Περιμένει μπας και το αγόρι τού πει κάτι από μόνο του. Αλλιώς δεν πειράζει. Δεν θα σημαίνει ότι δεν θέλει να μοιραστεί κάτι με τον πατέρα του. Ίσως ο μικρός είναι αγουροξυπνημένος. Κι αυτό αποτελεί για τον Παύλο μια δικαιολογία επαρκέστατη ώστε να φτιάξει τον χώρο για μια έντιμη σιωπή. Η σιωπή μεταξύ τους, καθώς περπατούν προς το σχολείο, δεν είναι απόλυτη, ούτε ακίνητη. Η τσάντα του μικρού αφήνει έναν ήχο διαπεραστικό, σχεδόν κωμικό, τον ήχο ενός ξεκούρδιστου βιολιού στα χέρια ενός ατάλαντου, ανίδεου οργανοπαίκτη. Θα πρέπει το απόγευμα να τσεκάρει τι πάει στραβά με αυτή την τσάντα και σφυρίζει έτσι παράφωνα ενώ κινείται. Να προσπαθήσει να τη φτιάξει. Ίσως έχει λασκάρει κάποιο από τα ροδάκια της. Και ίσως φτιάχνεται. Μπορεί πάλι να είναι για πέταμα, να μην επιδιορθώνεται και να πρέπει να του αγοράσει μια

καινούρια. Μαζί με την τσάντα του αγοριού βουίζει κι ο αέρας, μουρμουρίζει θυμωμένα, ανασηκώνοντας και σέρνοντας τα σκουπίδια του δρόμου, τραντάζοντας τις τέντες των πολυκατοικιών και χορεύοντας τα κλαδιά των δέντρων. Φυσάει διαολεμένα, σκέφτεται ο Παύλος. Νοτιάς, μονολογεί σχεδόν από μέσα του, και ο μικρός γυρίζει και τον κοιτάζει.

Στρίβουν στη γωνία, περπατάνε λίγο ακόμη προς την ανθρώπινη βοή που αντηχεί από το γκρίζο κτίριο με το κραυγαλέα πολύχρωμο γκράφιτι στην πρόσοψη και φτάνουν. Ο Παύλος αφήνει το χέρι του αγοριού και κουμπώνει το πάνω κουμπί του παλτού του. Στέκεται μπροστά από τον μικρό, βλέπει το μπουφάν του ξεκούμπωτο να ανεμίζει στην πλάτη του σαν μπέρτα. Νιώθει αμήχανα. Θα έπρεπε να του έχω ανεβάσει το φερμουάρ, σκέφτεται, ο αέρας, μολονότι δεν είναι κρύος, είναι δυνατός, θα μπορούσε να φωλιάσει στο στέρνο του γιου μου και να του προκαλέσει βήχα, αυτό τον σπαστικό βήχα που πιάνει τα παιδιά το βράδυ, την ώρα που πάει να τα πάρει ο ύπνος. Πολύ αργά πια. Έφτασαν. Μοιάζει άστοχο να του πει τώρα ένα «Κουμπώσου, μικρέ». Και αστείο να τον προτρέψει με ένα αφηρημένο «Πρόσεχε». Επειδή δεν θα ήξερε στην πραγματικότητα να πει στον μικρό τι ακριβώς όφειλε να προσέξει. Ή, ακόμη χειρότερα, θα έπρεπε να απαριθμήσει όλα όσα θα έπρεπε να προσέξει το αγόρι, και η λίστα θα ήταν ανεξάντλητη, και το κουδούνι εν τω μεταξύ θα χτυπούσε, και η λίστα θα έμενε λειψή. Οπότε αποφασίζει στιγμαιαία να αυτοσχεδιάσει. Να πει κάτι εύθυμο, κάτι πολλά υποσχόμενο. Φοράει ένα πλατύ χαμόγελο

και σκύβει λίγο προς το μέρος του παιδιού, σαν για να φτιάξει κλίμα, έναν χώρο που να αφορά αποκλειστικά τον πατέρα και τον γιο. «Τυχεράκια», του λέει. «Παρασκευή σήμερα!» Κι ύστερα από παύση δευτερολέπτων συνεχίζει λέγοντας πως το βράδυ έρχεται η γιαγιά, περιμένουν τη μητέρα του για τραπέζι. Υπογραμμίζει τις φράσεις του με ένα γελάκι χαμηλόφωνο και υψώνει τον αντίχειρά του με κέφι. Ο μικρός βγάζει μια φωνούλα, ήσυχη φωνή και απροσδιόριστου χρώματος. Ύστερα του γυρίζει την πλάτη και φεύγει προς τα μέσα, πίσω από τα κάγκελα.

Ο Παύλος κοντοστέκεται με βλέμμα απλανές. Περιστοιχίζεται από γονείς και κηδεμόνες. Στο μυαλό του η λέξη «γονείς» συνοδεύεται απαραιτήτως και αυτομάτως από τη λέξη «κηδεμόνες». Οι γονείς είναι λέξη γένους θηλυκού, συνώνυμη με τη λέξη «μανάδες». Οι κηδεμόνες είναι λέξη γένους ουδετέρου, συνώνυμη με το ορθοπεδικό βοήθημα που περιδένει και στηρίζει όποιο μέλος του σώματος έχει υποστεί μια κάποια κάκωση. Οι κηδεμόνες δεν φαίνονται με γυμνό μάτι. Τις μανάδες αντίθετα τις βλέπει παντού, είναι γύρω του, καλύπτουν όλο το μήκος του πεζοδρόμου. Μόνες ή σε ολιγομελείς παρέες. Θα μπορούσε να πει με ευκολία ποιες θα αποχωρήσουν με βιάση για τη δουλειά και ποιες θα γυρίσουν σπίτι για να το αερίσουν, να στρώσουν τα κρεβάτια του και να πιουν τον δεύτερο καφέ τους και ποιες θα μαζέψουν τις όμοιές τους για να πάνε να κάτσουν γύρω από ένα τραπέζι, προκειμένου να μοιραστούν όσα συνταρακτικά συνέβησαν στη ζωή τους από χτες το πρωί τέτοια ώρα, τι τις δυσκόλεψε

στο σχολείο, τι ψώνισαν, τι μαγειρέψαν, ποιος τις μάλωσε και ποιανού το αυτί τράβηξαν οι ίδιες. Θα μπορούσε, αλλά δεν τον ενδιαφέρει. Πηγαίνει μπροστά από τα κάγκελα του σχολείου, τυλίγει τα δάχτυλά του γύρω από αυτά και γίνεται ένας από τους υπόλοιπους στη σειρά εκείνων που κοιτάζουν ήσυχα το προαύλιο. Με το βλέμμα του φλουτάρει τις φιγούρες των παιδιών. Μαζί και τη φιγούρα του μικρού. Εκεί μέσα ο μικρός είναι μόνος του. Ένας από τους υπόλοιπους. Έτσι φαντάζεται ότι θα φαίνεται κι εκείνος στα μάτια του αγόριού. Ένας από τους υπόλοιπους. Θα μπορούσε να έχει συνοδεύσει στο σχολείο ένα οποιοδήποτε άλλο αγόρι, αν του το είχαν συστήσει ως δικό του. Θα μπορούσε να είναι δικό του ένα οποιοδήποτε άλλο παιδί, από αυτά που κοιτάζει τώρα μπροστά του με τρόπο εσκεμμένα φλου. Και ο μικρός θα μπορούσε να έχει χάσει το χέρι του στην παλάμη ενός άλλου άντρα, αν του τον είχαν συστήσει ως τον δικό του άνθρωπο. Ως τον πατέρα του. Ο Παύλος νιώθει ένα σφίξιμο με αυτές του τις σκέψεις. Μια δυσφορία. Ψάχνει σε μια στιγμιαία παρόρμηση να εντοπίσει το αγόρι, να διακρίνει τη φιγούρα του από των υπολοίπων. Να κρατήσει την εικόνα του για τον δρόμο. Αλλά χτυπά το κουδούνι. Και τα παιδιά κινούνται συνολικά, γρήγορα και άμορφα, ώστε να σχηματίσουν παραλληλόγραμμα ανά τμήμα, με τις πλάτες τους γυρισμένες πια στα κάγκελα και στη σειρά εκείνων που κοιτάζουν ήσυχα το προαύλιο. Τέλος χρόνου.

Ο Παύλος γυρίζει με τη σειρά του την πλάτη στο σχολείο, στερεώνει την τσάντα του στους ώμους, βάζει τα

χέρια του στις τσέπες του παλτού κι αρχίζει να περπατά –λίγο πιο γρήγορα πλέον– κάνοντας την καθημερινή του διαδρομή προς τον σταθμό. Μια ευθεία είκοσι λεπτών σ' έναν πολυσύχναστο δρόμο μέχρι το τρένο. Και από κει τρεις στάσεις κι έφτασε. Δεν παίρνει το αυτοκίνητο για τη δουλειά. Δεν υπάρχει λόγος. Ούτε και χώρος στάθμευσης. Καθώς βαδίζει, συνοφρυώνεται αντανάκλαστικά στις ριπές του αέρα, προστατεύοντας αυτόματα τα μάτια του από πιθανές εισβολές του έξω κόσμου στο οβάλ τους. Αισθάνεται τα πόδια του ξένα, σαν να 'χουν αυτονομηθεί από τη λεκάνη, τον κορμό και το κεφάλι του. Είναι απολύτως λειτουργικά κι έχουν αρχίσει να αναπτύσσουν ταχύτητα, αλλά δεν νιώθει να τους δίνει εκείνος την εντολή βαδίσματος. Είναι πόδια φτιαγμένα λες από άλλο υλικό, διαφορετικό από εκείνο του υπόλοιπου σώματός του. Δυνατά και μελετημένα πόδια, προγραμματισμένα με έναν χαρακτήρα μηχανικό να φτάσουν στον καθορισμένο προορισμό τους. Αυτοκινούμενα. Ο Παύλος νιώθει κουρασμένος και γι' αυτό σχεδόν απολαμβάνει αυτή του την αίσθηση. Δεν κοιμήθηκε καλά. Δεν κοιμήθηκε ήσυχα. Ένωθε την Κάτια δίπλα του, ακίνητη μεν αλλά ξύπνια, και ήταν σαν ντροπή μέσα του να ησυχάσει ο ίδιος και να αφηθεί σε έναν ύπνο βαθύ. Κι έτσι είχε τα μάτια του κλειστά, κι ήταν βολεμένος στο πλευρό του, κι ήταν ήσυχος, αλλά δεν κοιμήθηκε ήσυχα. Έκανε ας πούμε έναν ύπνο σε επιφυλακή, παρόλο που δεν ήξερε μέσα στο σκοτάδι ποια δύσκολη κατάσταση θα χρειαζόταν ενδεχομένως να αντιμετωπίσει ή σε ποια έκτακτη ανάγκη θα τον καλού-

σαν να παρασταθεί. Ήταν μια νύχτα υπναλέας επιφυλακής. Και επειδή το σκοτάδι παρατείνει τον χρόνο και τον πολλαπλασιάζει και αρέσκειται να γεννάει ιστορίες και γουργουρίζει με τις ωραίες λέξεις, η κατάσταση αυτή της υπναλέας επιφυλακής δεν ακούσε στη νύχτα. Ζητούσε κι άλλο. Ο Παύλος κοιμήθηκε μεν, αλλά κοιμήθηκε ανήσυχος και ώσπου να ξημερώσει και ν' ακούσει το ξυπνητήρι να του παραγγέλνει να ξυπνήσει κανονικά, δεν ήταν σίγουρος αν στην πραγματικότητα βρισκόταν σε επιφυλακή ή αν τυχόν καιροφυλακτούσε, μήπως δηλαδή παραμόνευε με τα μάτια κλειστά, αναζητώντας την κατάλληλη περίπτωση για να δράσει, χωρίς απαραίτητως να ξέρει τι ακριβώς θα έπρεπε να κάνει και πού να επιτεθεί, και κυρίως με τι όφελος, αν η περίπτωση αυτή του χτυπούσε την πόρτα.

Καθώς περπατά προς τον σταθμό, ο Παύλος, υποβοηθούμενος από τα δυο του αυτόνομα πόδια, θυμάται. Έρχονται στον νου του εικόνες από το όνειρο που είδε το βράδυ. Βρίσκεται, λέει, σ' έναν ανοιχτό χώρο στην εξοχή, σ' ένα ξέφωτο. Στο βάθος υψώνονται δέντρα πυκνά. Όμορφα, ψηλά δέντρα, που φτάνουν ως τον ουρανό. Το τοπίο είναι ήσυχο και παγωμένο και τελείως απάνεμο. Δεν κινείται φύλλο. Ο Παύλος βλέπει τα όμορφα, ψηλά δέντρα κι αρχίζει να τρέχει προς το μέρος τους. Το πρόσωπό του, καθώς τρέχει, μουνδιάζει από την παγωνιά. Πονάνε τ' αυτιά του και η μύτη του από το κρύο. Τα πόδια του αντίθετα είναι ζεστά και δυνατά. Νιώθει τους μυς τους να αιματώνονται και να πάλλονται και τις φλέβες τους να φουσκώνουν από

την ταχύτητα και την ορμή με την οποία πατούν το χώμα. Είναι ένα χώμα σκληρό, πατημένο, παγωμένο. Και ο κινούμενος Παύλος νιώθει με ανακούφιση κάθε του πάτημα να σκαλίζει τη γη, να την αφρατεύει. Είναι μια όμορφη αίσθηση αυτή, μια μορφή ευφορίας για τον ίδιο, αλλά και για το χώμα. Ένα συναίσθημα απόλαυσης, που νομίζει πως δεν θα έχει τέλος όσο συνεχίζει να τρέχει. Ακούει με ικανοποίηση τον ήχο που παράγουν τα πόδια του, ήχο διαπεραστικό, κρατερό, κρουστό. Ήχο που δυναμώνει και δυναμώνει, μέχρι που γίνεται καλπασμός, ένας σχεδόν άγριος καλπασμός. Σκύβει το κεφάλι για να κοιτάξει τα πόδια τα οποία φτιάχνουν τον πάταγο και το ανασκάλεμα που πετυχαίνουν στο χώμα. Και μένει κατάπληκτος. Επειδή δεν βλέπει πόδια ανθρώπινα. Βλέπει οπλές αλόγου. Ο Παύλος έχει πόδια αλόγου. Το πάνω μέρος του σώματός του είναι ανθρώπινο και το κάτω είναι αυτό ενός αλόγου. Σηκώνει τα μπροστινά του πόδια στον αέρα και βγάζει μια κραυγή θριάμβου, που ακούγεται στον κόσμο όλο. Και συνεχίζει να τρέχει ενθουσιασμένος από τη μυθική του μεταμόρφωση. Πανίσχυρος, προς τα όμορφα, πυκνά δέντρα που υψώνονται στο βάθος μπροστά του. Και μια ανάσα πριν φτάσει, καθώς απλώνει τα χέρια του προς το κοντινότερο δέντρο, λίγο πριν αγγίξει τα κλαδιά του, ακούει ένα τσαφ. Ένα τσαφ όχι ιδιαίτερα δυνατό, απότομο όμως, και απρόσμενο, όπως αυτό που ακούγεται έπειτα από ένα οικιακό βραχυκύκλωμα, όταν πέφτει μια ασφάλεια η οποία βυθίζει στιγμιαία το σπίτι στο σκοτάδι. Τα δυνατά πόδια του Παύλου ακινητοποιούνται ακαριαία, έτσι που ο

κορμός του τραντάζεται με φόρα μπροστά προτού τραβηχτεί ορμητικά προς τα πίσω. Τα δέντρα έχουν μετακινηθεί μακριά του, μοιάζει να βρίσκονται στην αρχική τους απόσταση από αυτόν, την απόσταση δηλαδή που θα είχαν αν ο Παύλος δεν είχε διανύσει ούτε ένα εκατοστό από τη θέση εκκίνησής του. Ο Παύλος κοιτάζει τώρα το έδαφος κάτω από τα πόδια του και διαπιστώνει ξαφνιασμένος πως δεν είναι πλέον χωμάτινο. Είναι ένα έδαφος στρωμένο με τις κοινές τσιμεντόπλακες ενός πεζοδρομίου. Και τα πόδια του. Τα πόδια συνεχίζουν να είναι αυτά ενός αλόγου. Όχι όμως ενός αλόγου ζωντανού. Είναι τα πόδια ενός αλόγου Lego. Το πάνω μέρος του σώματός του συνεχίζει να είναι ανθρώπινο και το κάτω είναι αυτό ενός ψεύτικου αλόγου, σαν αυτά που αραδιάζει ο μικρός στο χαλί τα βράδια και η Κάτια του φωνάζει να τα μαζέψει στα κουτιά τους και να πάει για ύπνο. Ο Παύλος είναι ένας Κένταυρος Lego. Μια διπλόμορφη φιγούρα, με το κεφάλι, τα χέρια και το στήθος ανθρώπου και με τον μισό κορμό, τα πόδια και την ουρά ενός αλόγου παιχνιδιού. Ο Παύλος θυμάται ν' ανοίγει τα μάτια του ενοχλημένος από το ξερό ταχ-τουκ που κάνουν οι πλαστικές οπλές του καθώς πιάνουν να περπατήσουν πάνω στο πεζοδρόμιο. Και συνειδητοποιεί ότι το ταχ-τουκ δεν είναι άλλο από τον ήχο της καρδιάς του, της ταραγμένης από αυτό το αλλόκοτο και ανησυχητικό όνειρο που έχει μόλις ονειρευτεί.